

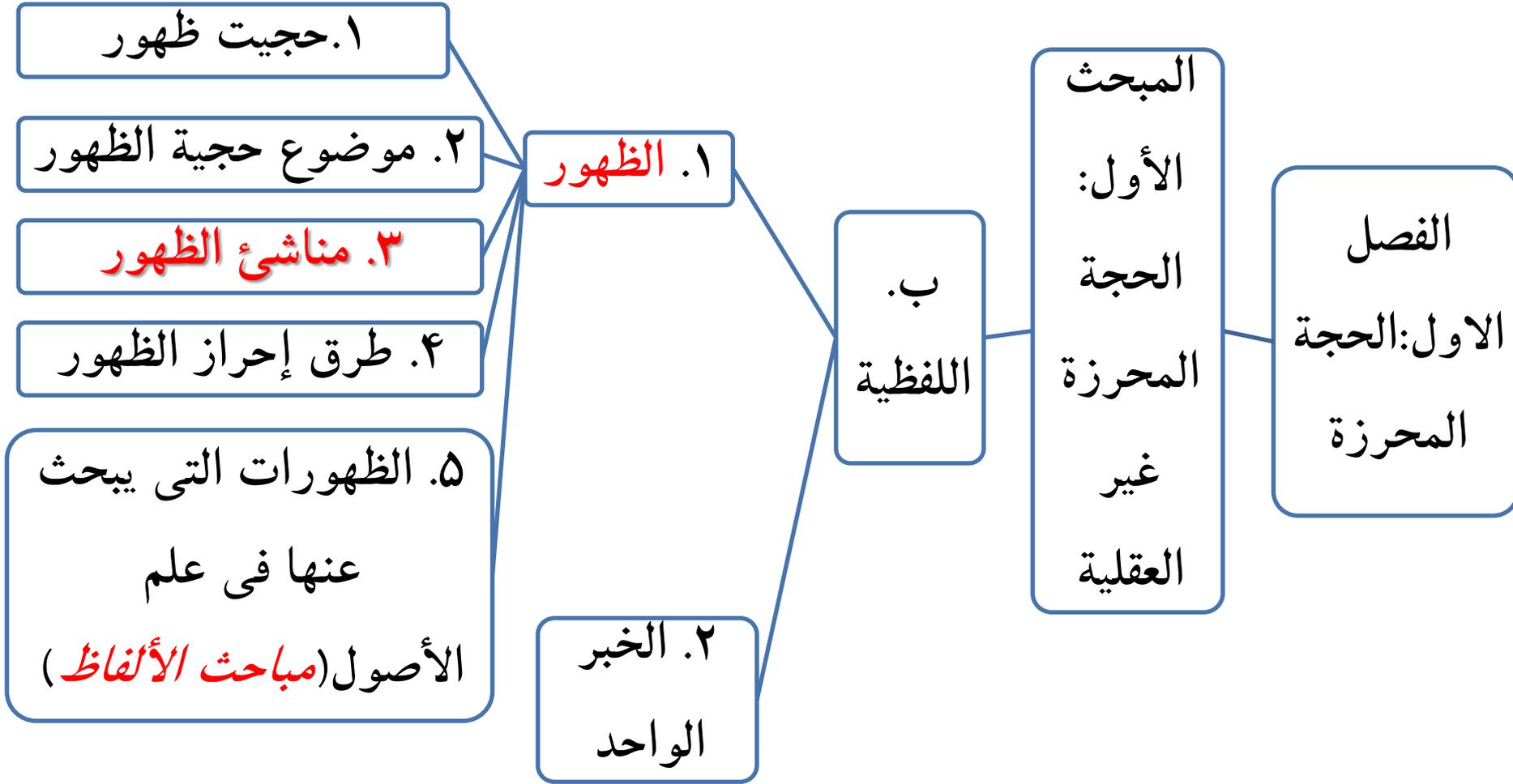
علم أصول الفقه

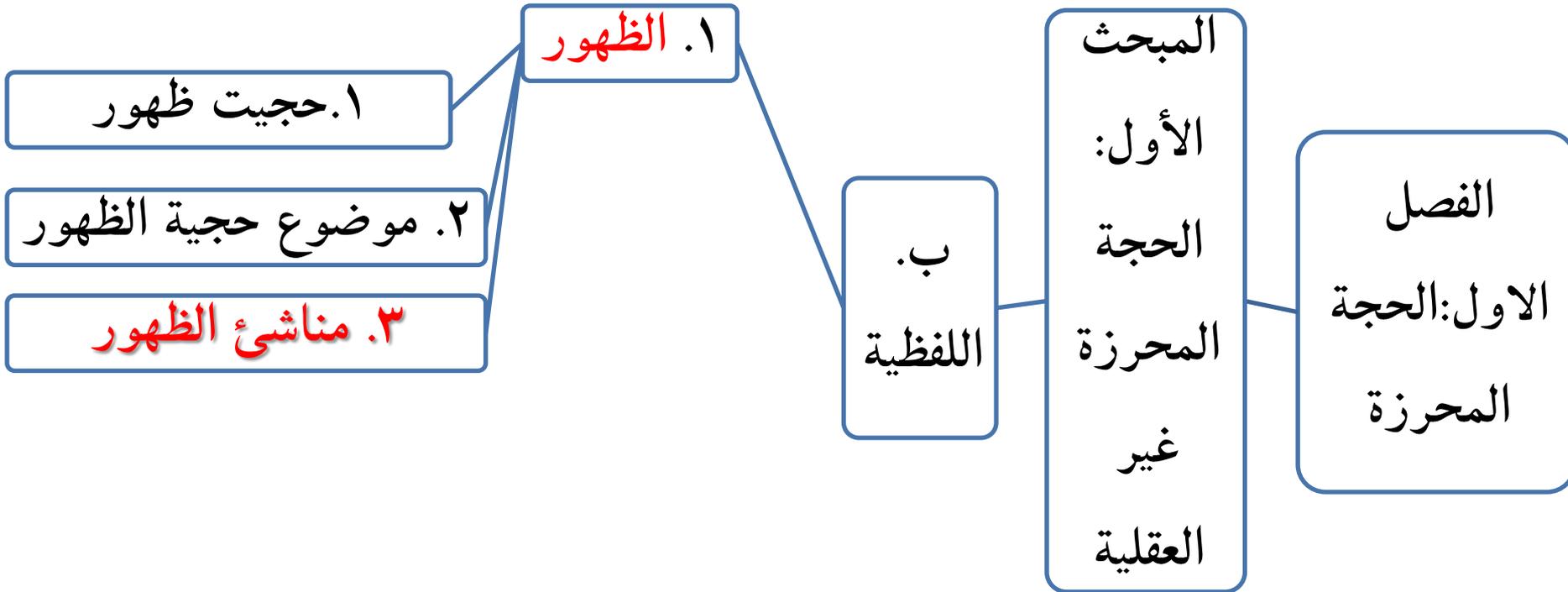
٧٠ ٩٣-١٢-١٩ ظهور

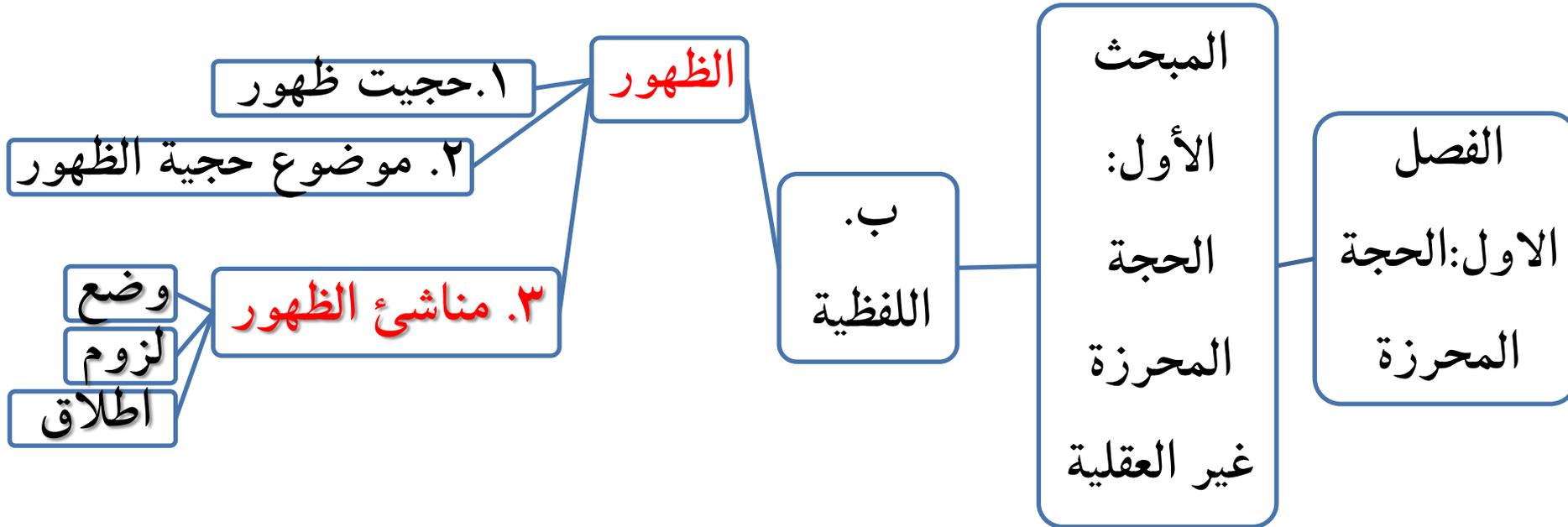
دراسات الأستاذ:
مهدي الهادي الطهراني

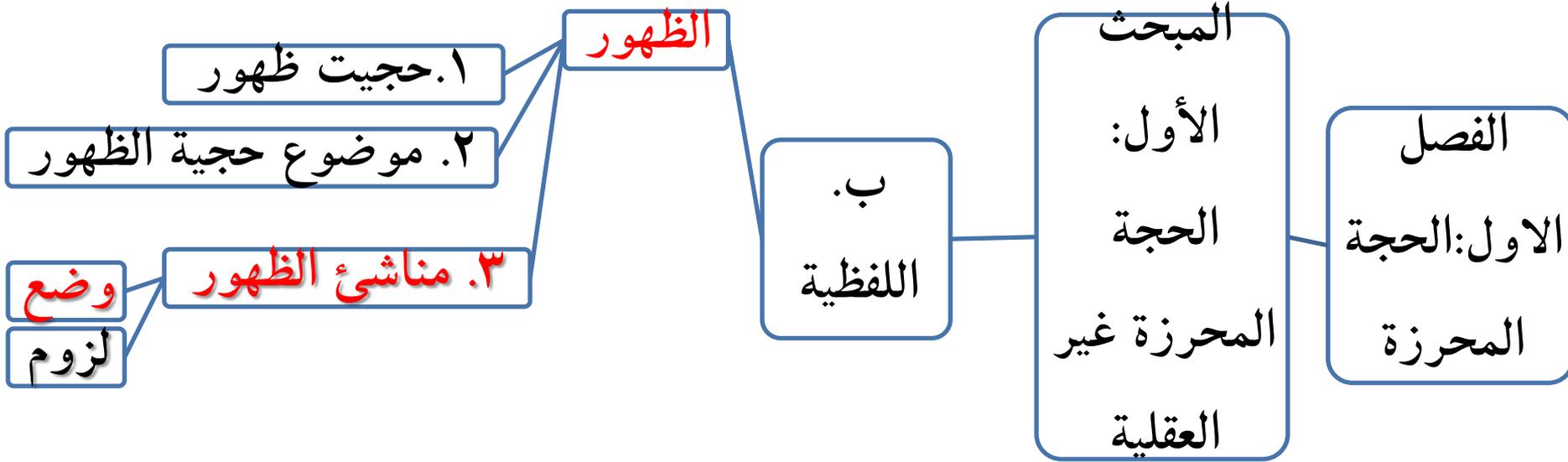
لِيَحْلِفَنَّ إِنِ ارْتَدْنَا إِلَّا الْحُسْنَى

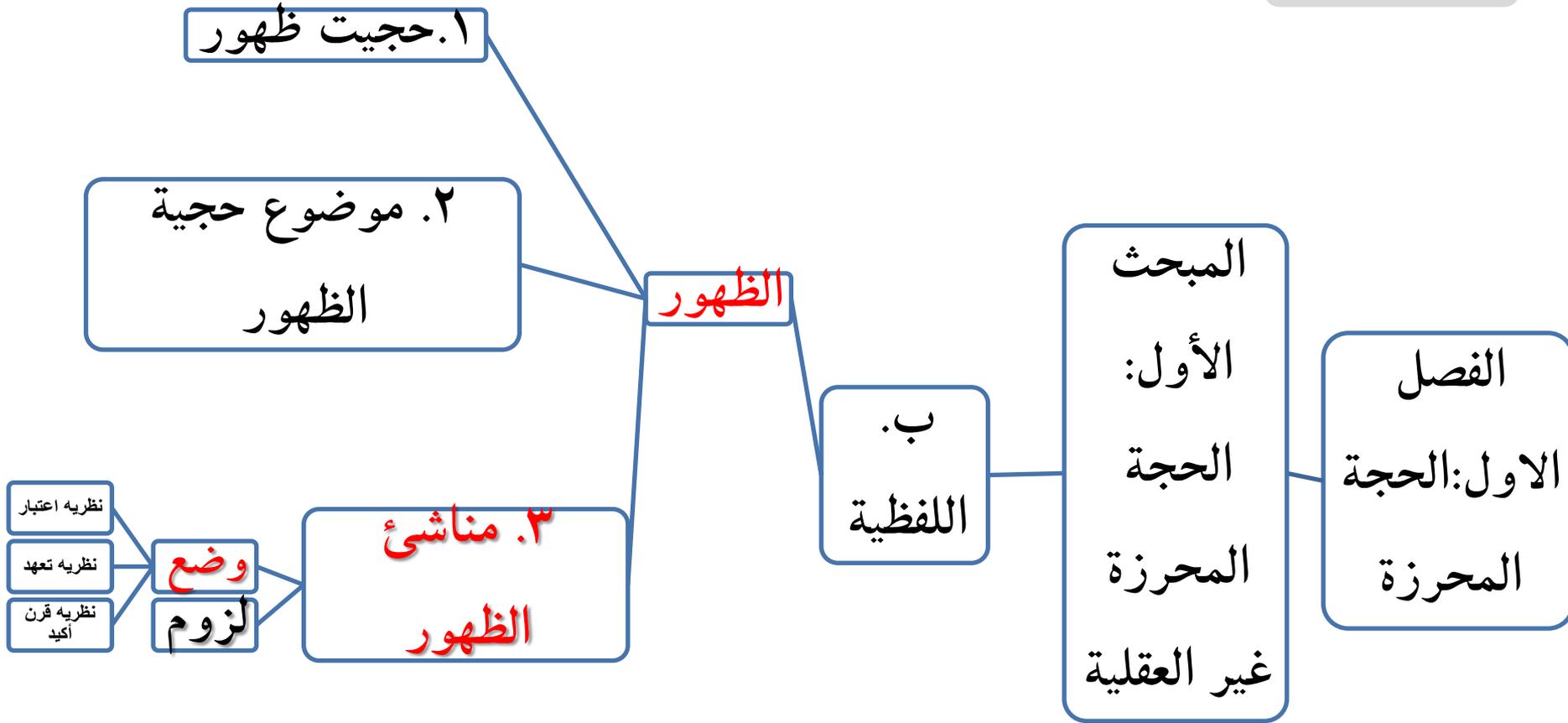
- وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مَسْجِدًا ضِرَارًا وَكُفْرًا وَتَفْرِيقًا بَيْنَ الْمُؤْمِنِينَ وَإِرْصَادًا لِمَنْ حَارَبَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ مِنْ قَبْلُ وَلِيَحْلِفَنَّ إِنِ ارْتَدْنَا إِلَّا الْحُسْنَى وَاللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ (١٠٧)

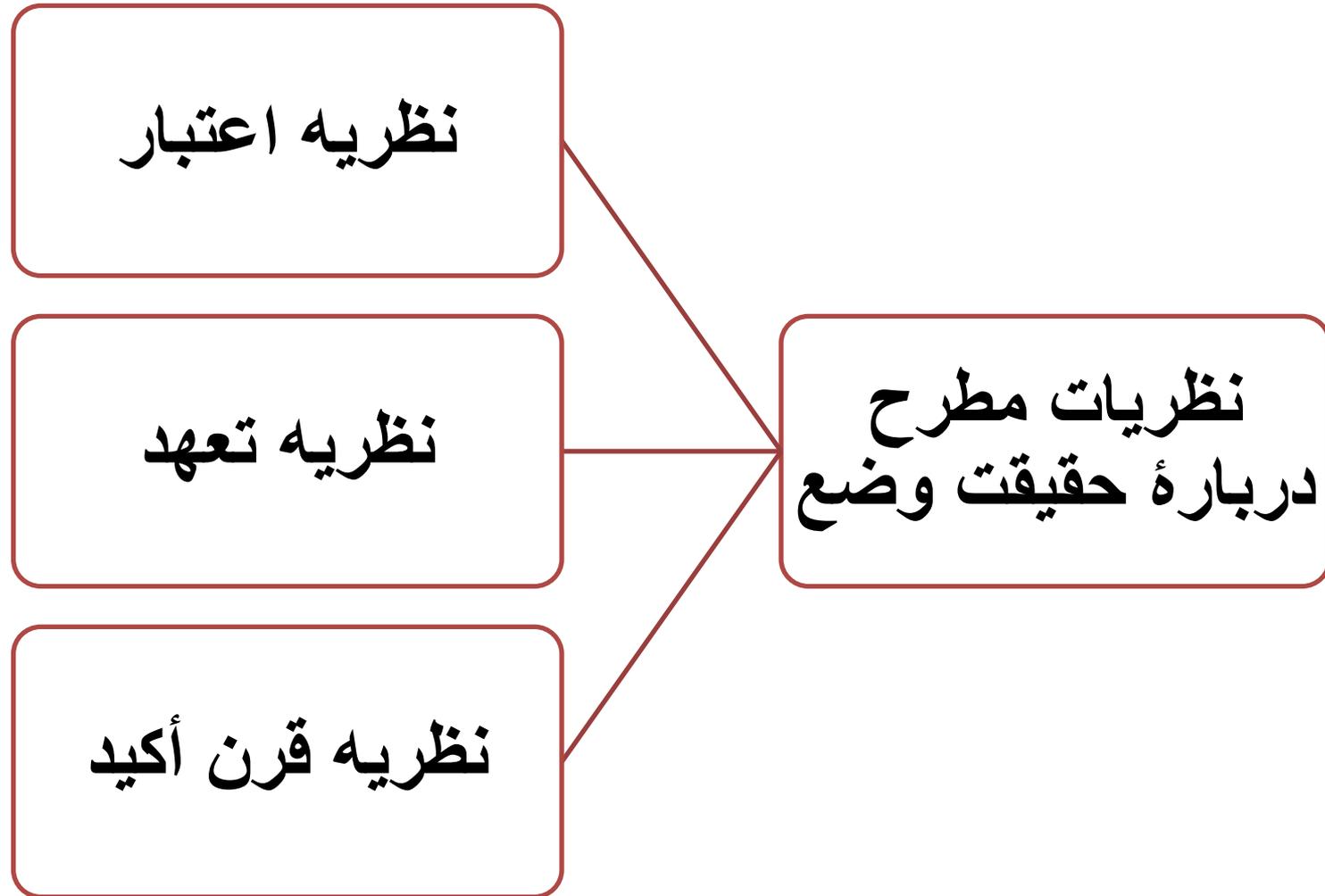

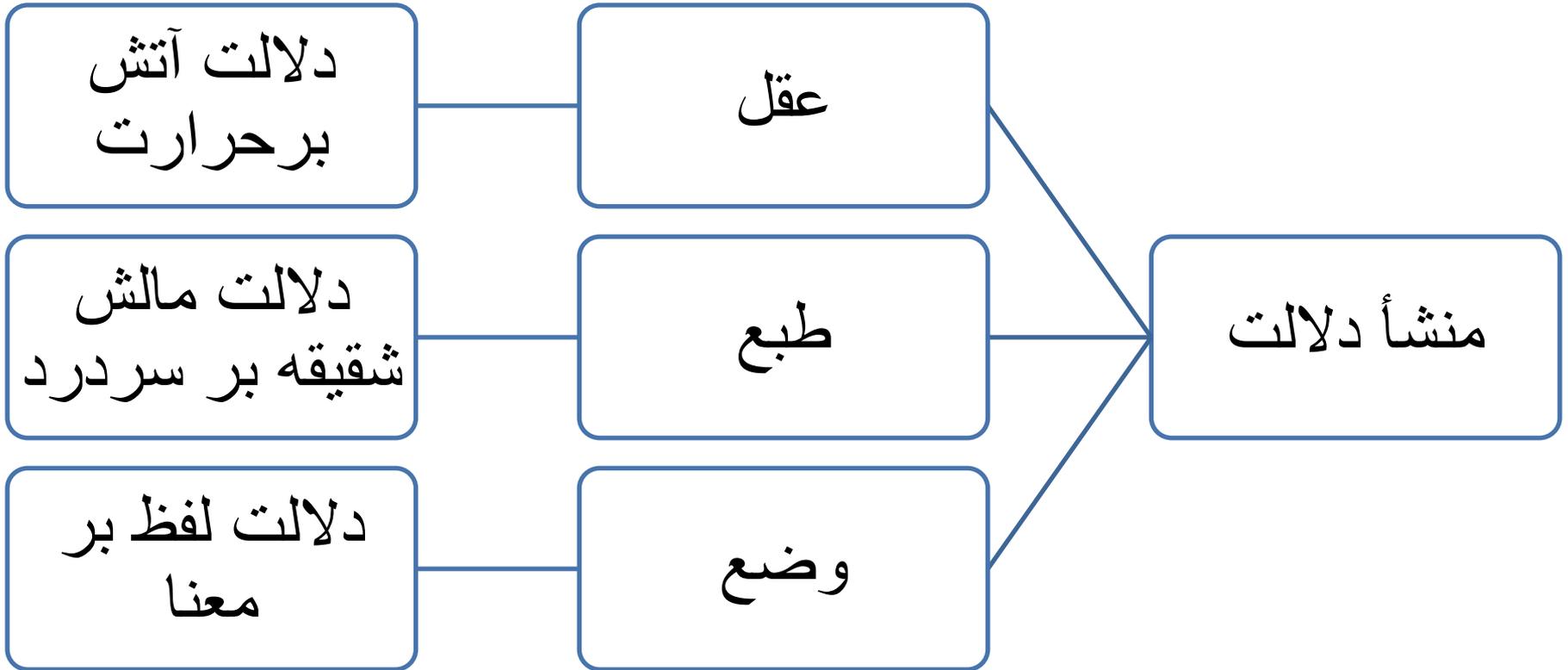

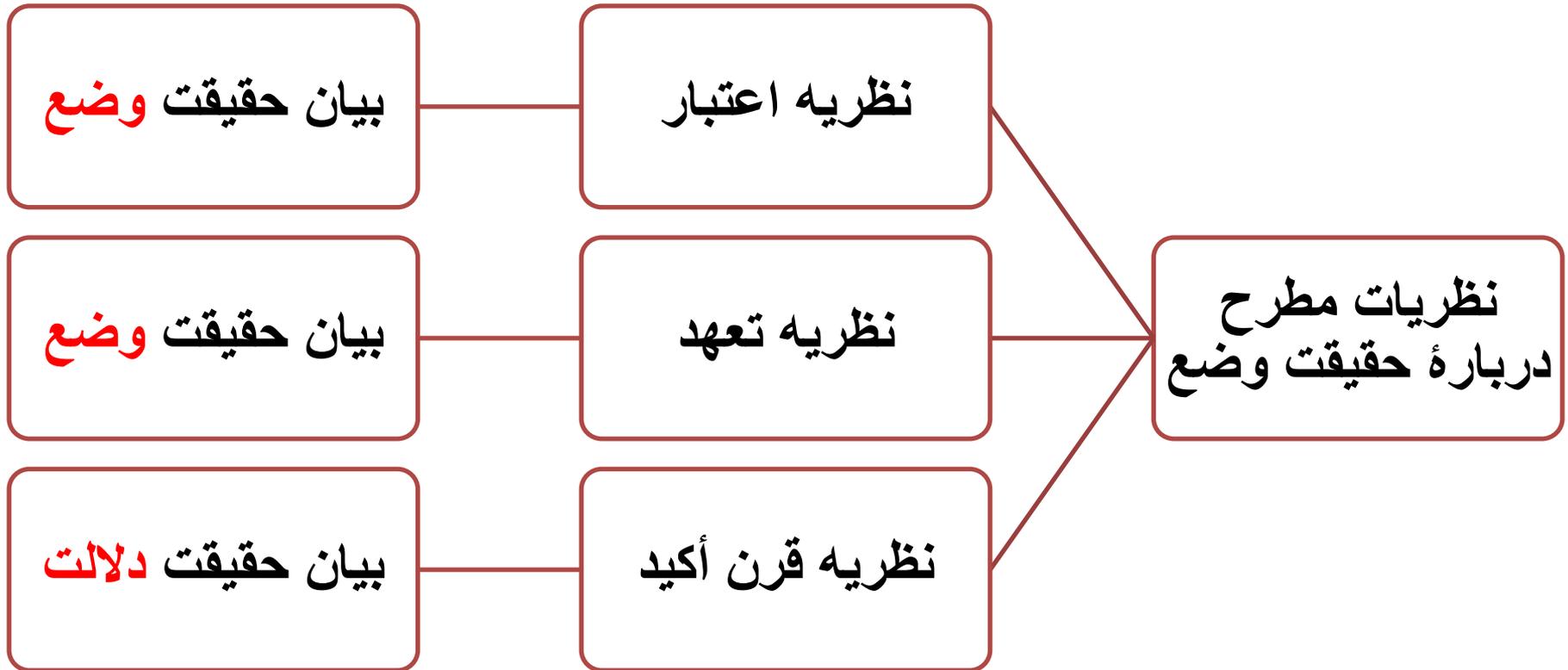
وضع یکی از مناشیء ظهور

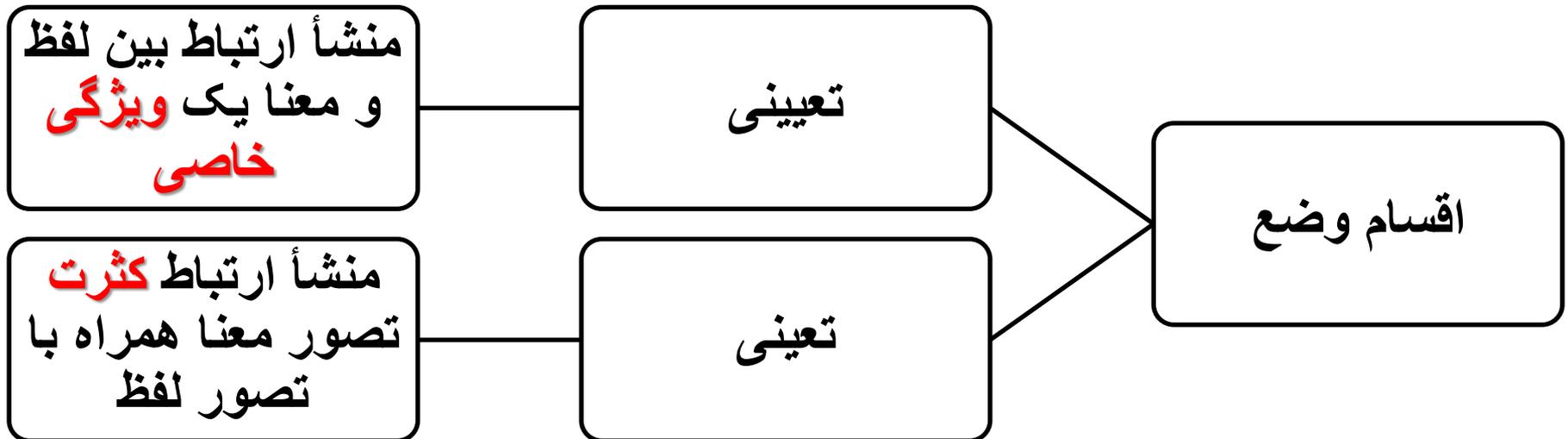
وضع یکی از مناشیء ظهور

وضع یکی از مناشیء ظهور

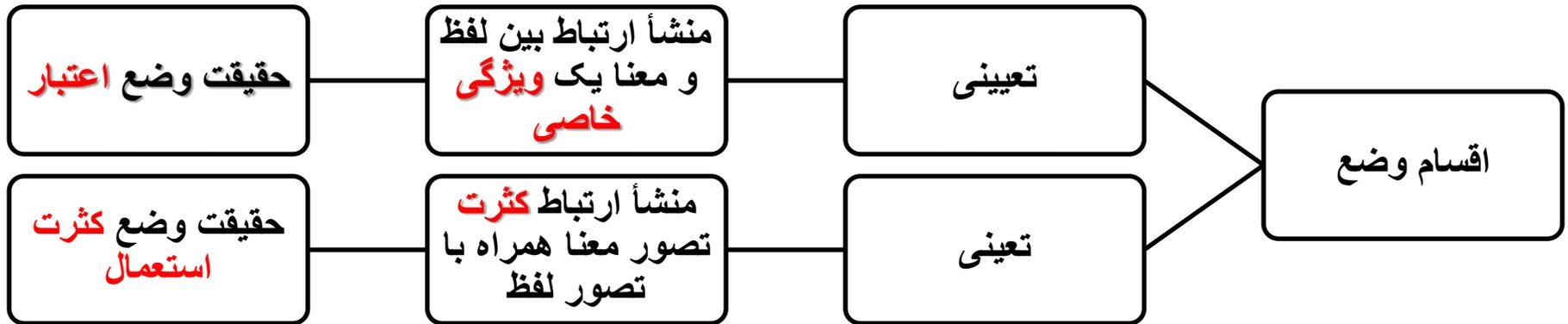
وضع یکی از مناشیء ظهور

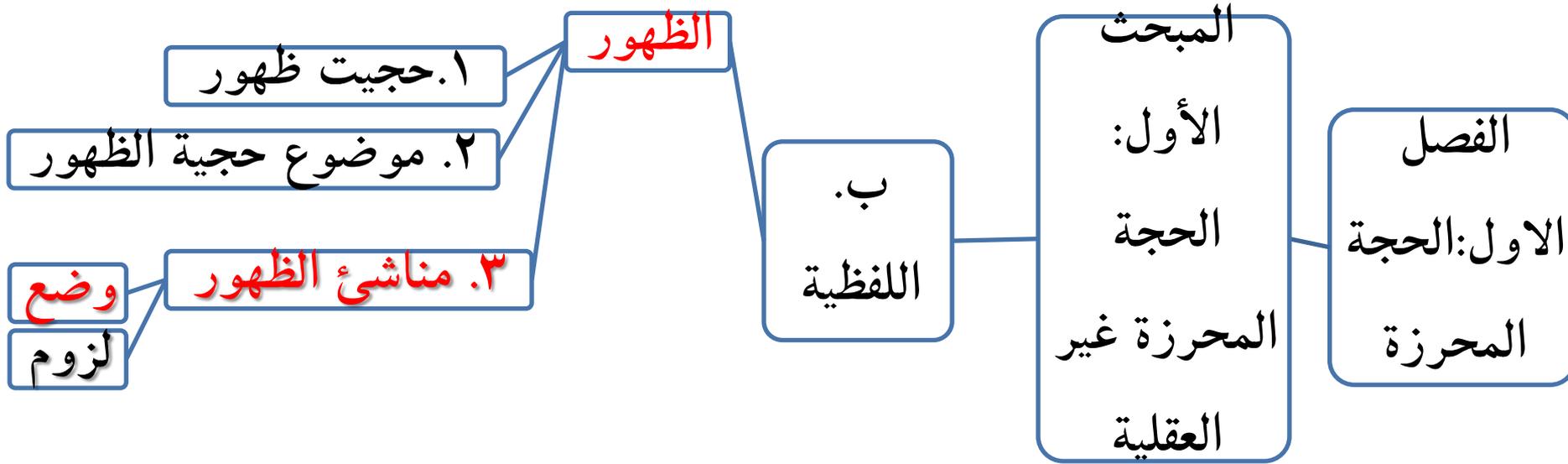

وضع یکی از مناشیء ظهور

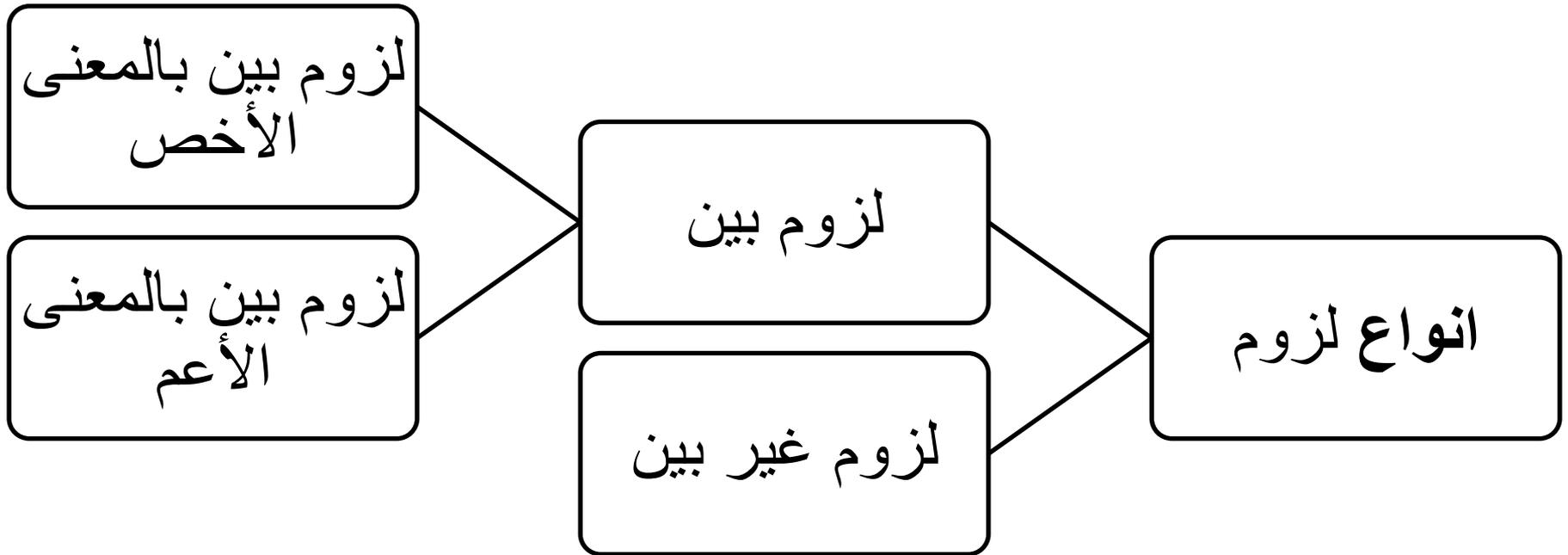
- **وضع تعینی چیزی جزء کثرت استعمال نیست.**
- **عامل پیدایش دلالت یا قرن اکید کثرت استعمال است.**
- **عاملش اعتبار یا تعهد نیست.**
- **بنابراین حقیقت وضع در موارد وضع تعینی با وضع تعینی فرق می‌کند.**
- **در موارد وضع تعینی حقیقت وضع اعتبار است در حالی که در موارد وضع تعینی حقیقت وضع کثرت استعمال است.**

وضع یکی از مناشیء ظهور

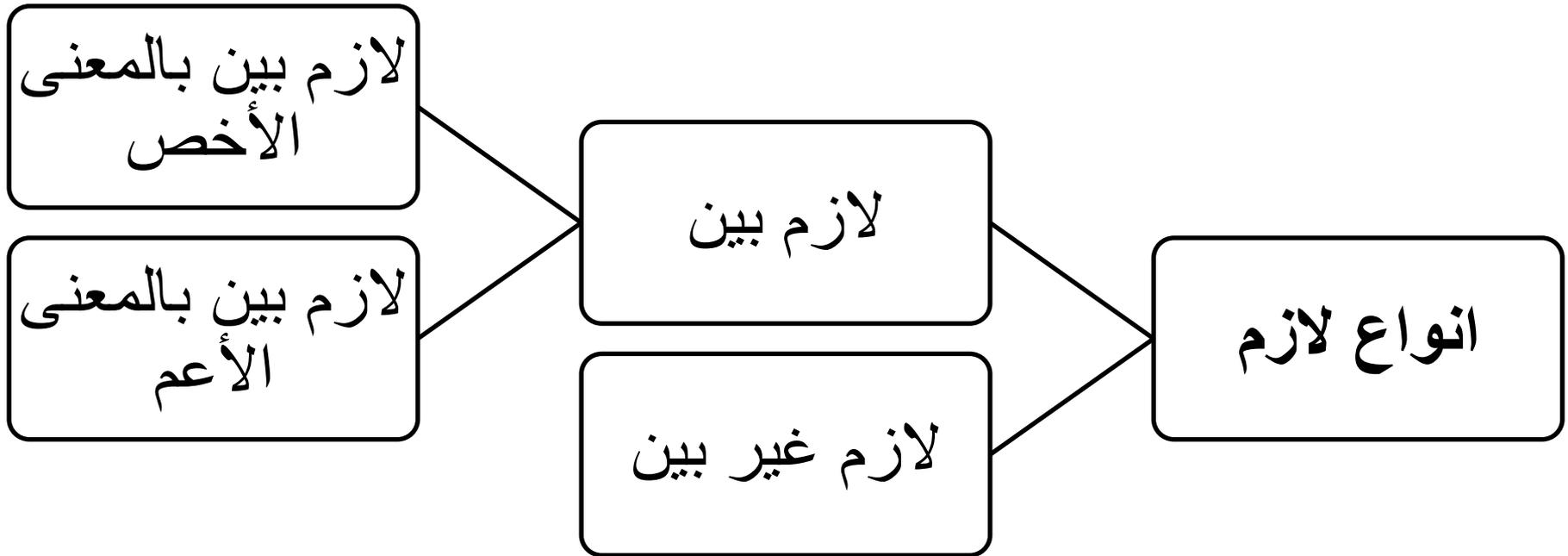

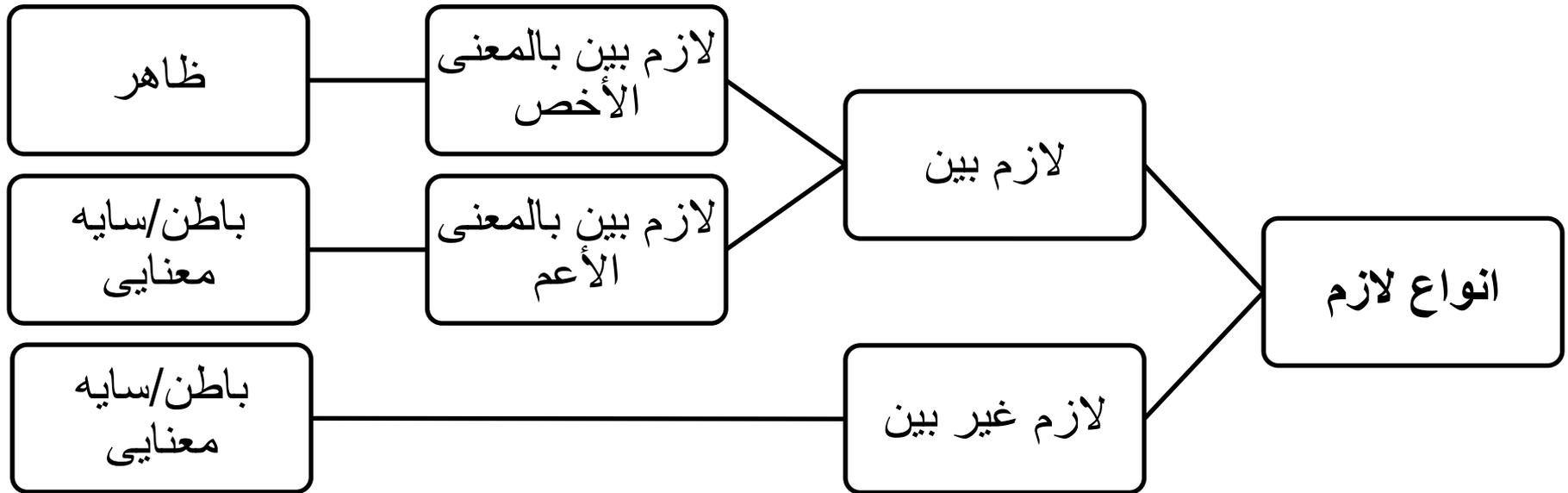
لزوم یکی از مناشیء ظهور

لزوم یکی از مناشیء ظهور

لزوم یکی از مناشیء ظهور

استعمال
مجازی

تصور لفظ

تصور معنای
موضوع له

تصور لازم
بین معنای
موضوع له

استعمال
مجازی

تصور لفظ

تصور معنای
موضوع له

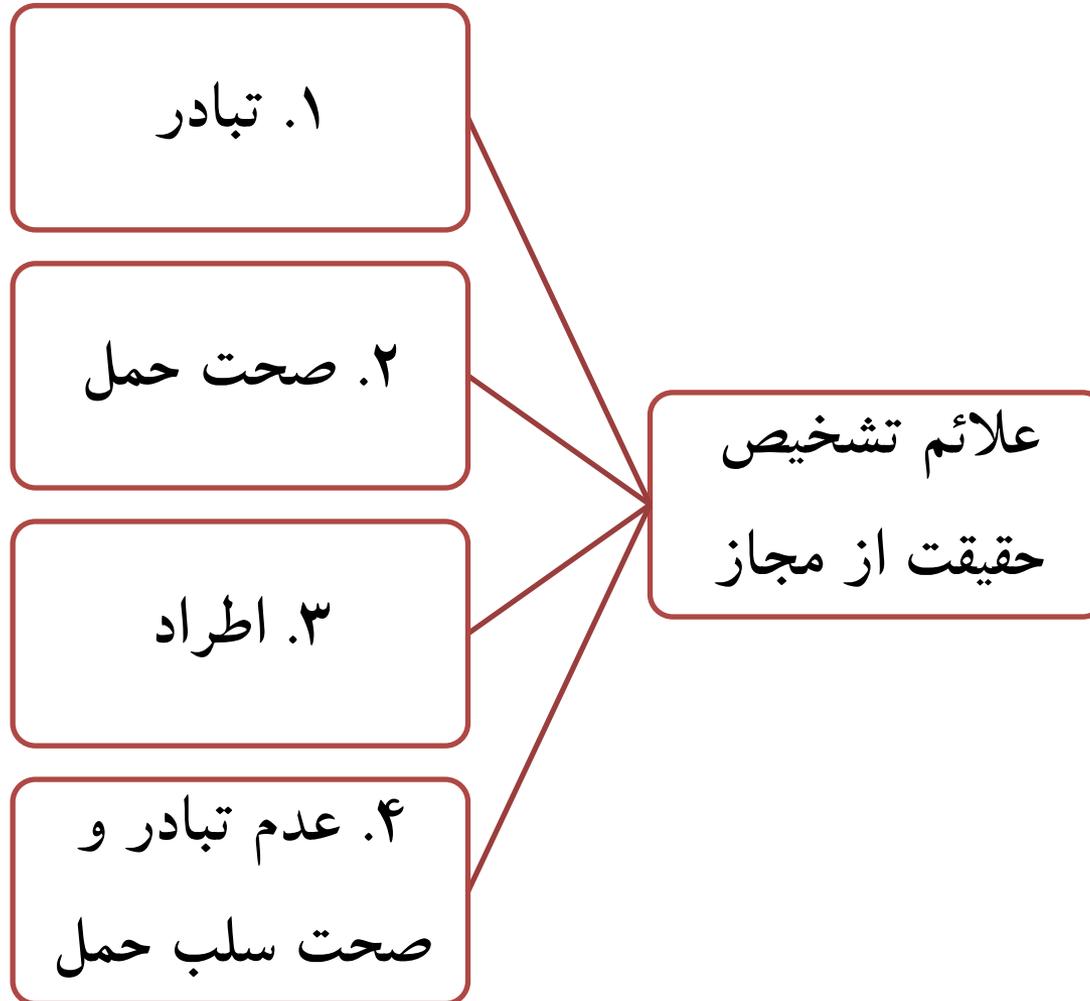
تصور لازم
بین معنای
موضوع له
• قرینه صارفه

وضع یکی از مناشیء ظهور

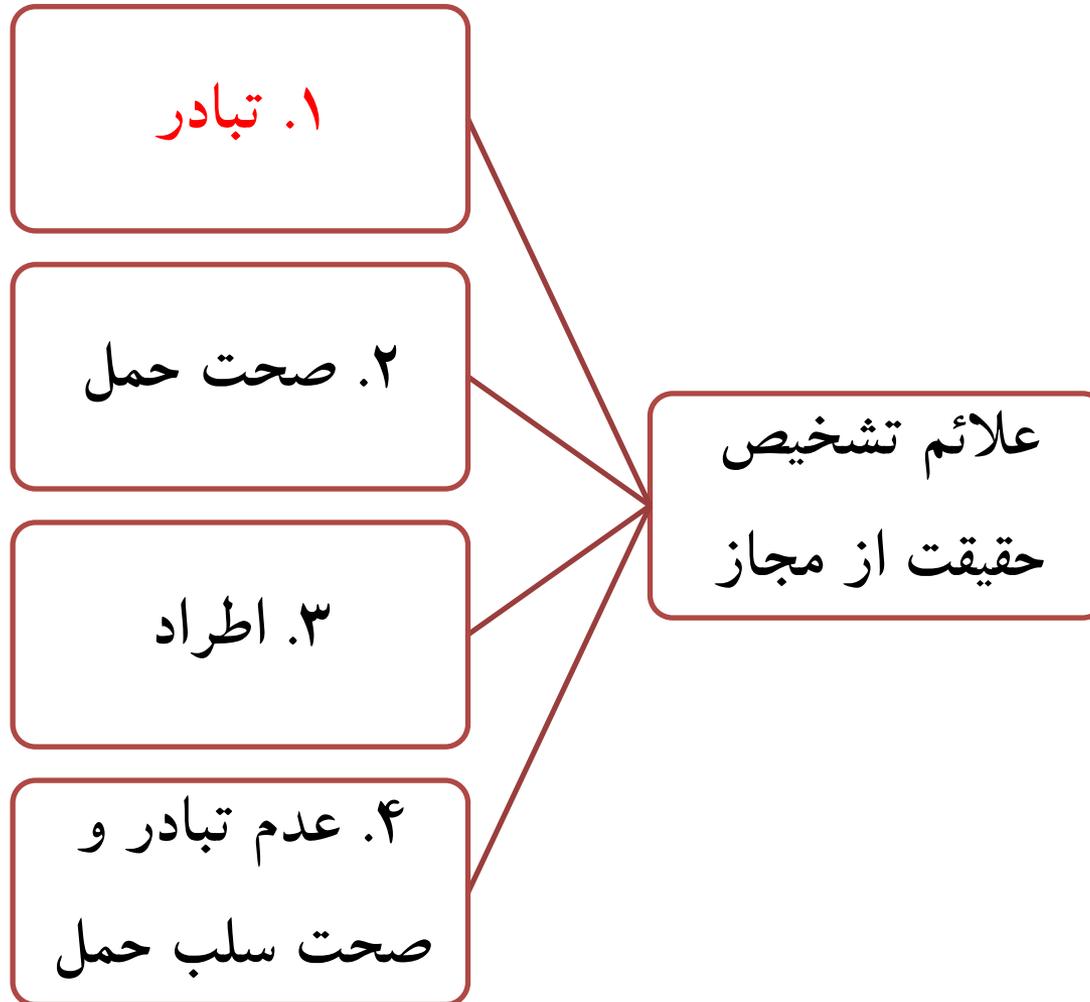

علائم تشخیص حقیقت از مجاز

علائم تشخیص حقیقت از مجاز

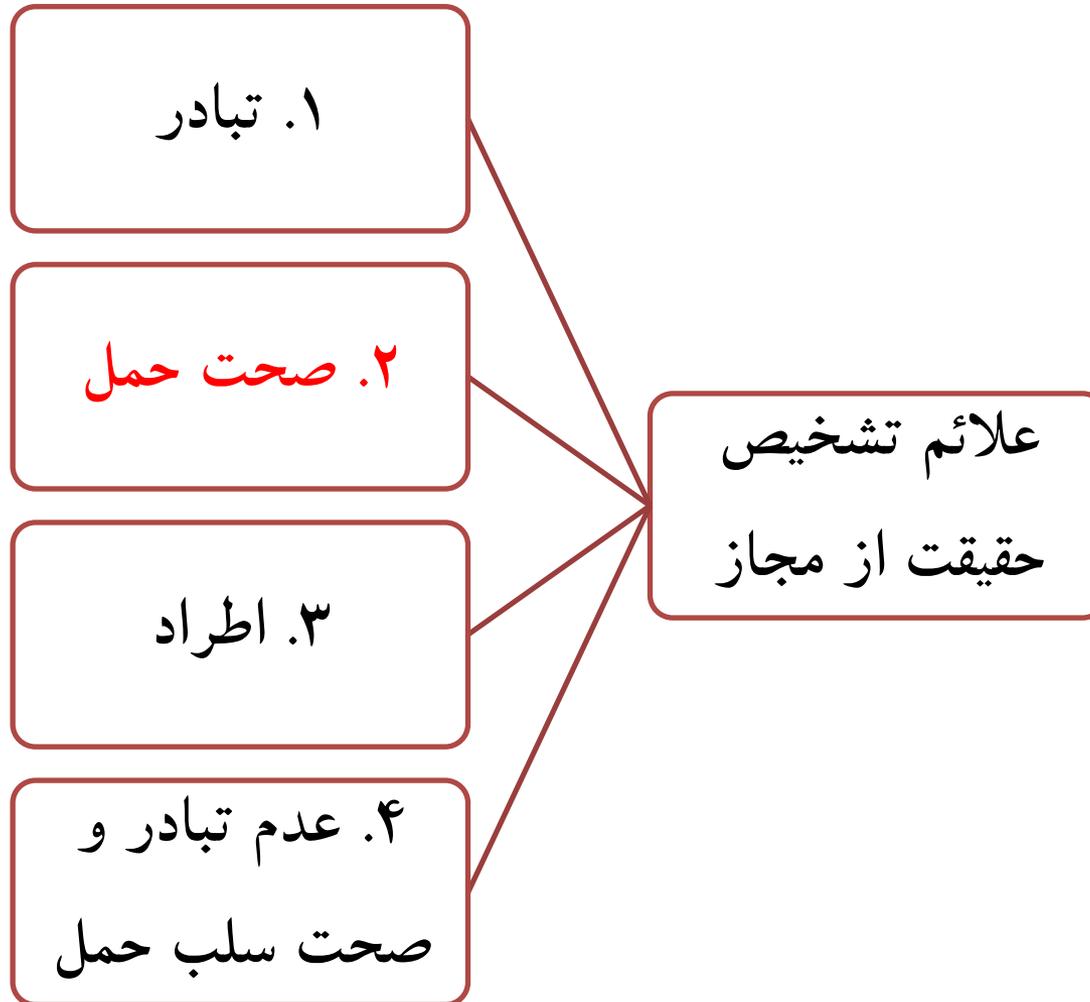
تبادر

تصور لفظ

تصور
معنای
موضوع له

تصور لازم
بین معنای
موضوع له

علائم تشخیص حقیقت از مجاز

علائم تشخیص حقیقت از مجاز

- ۲. صحت حمل
- در صحت حمل نیز مانند تبادر شخص از طریق اطلاعات و دانسته‌های خودش موضوع له را تشخیص می‌دهد.

علائم تشخیص حقیقت از مجاز

لفظ، موضوع قضیه
منطقی و آن معنای
محتمل محمول

معنای محتمل،
موضوع و لفظ،
محمول

صحت حمل

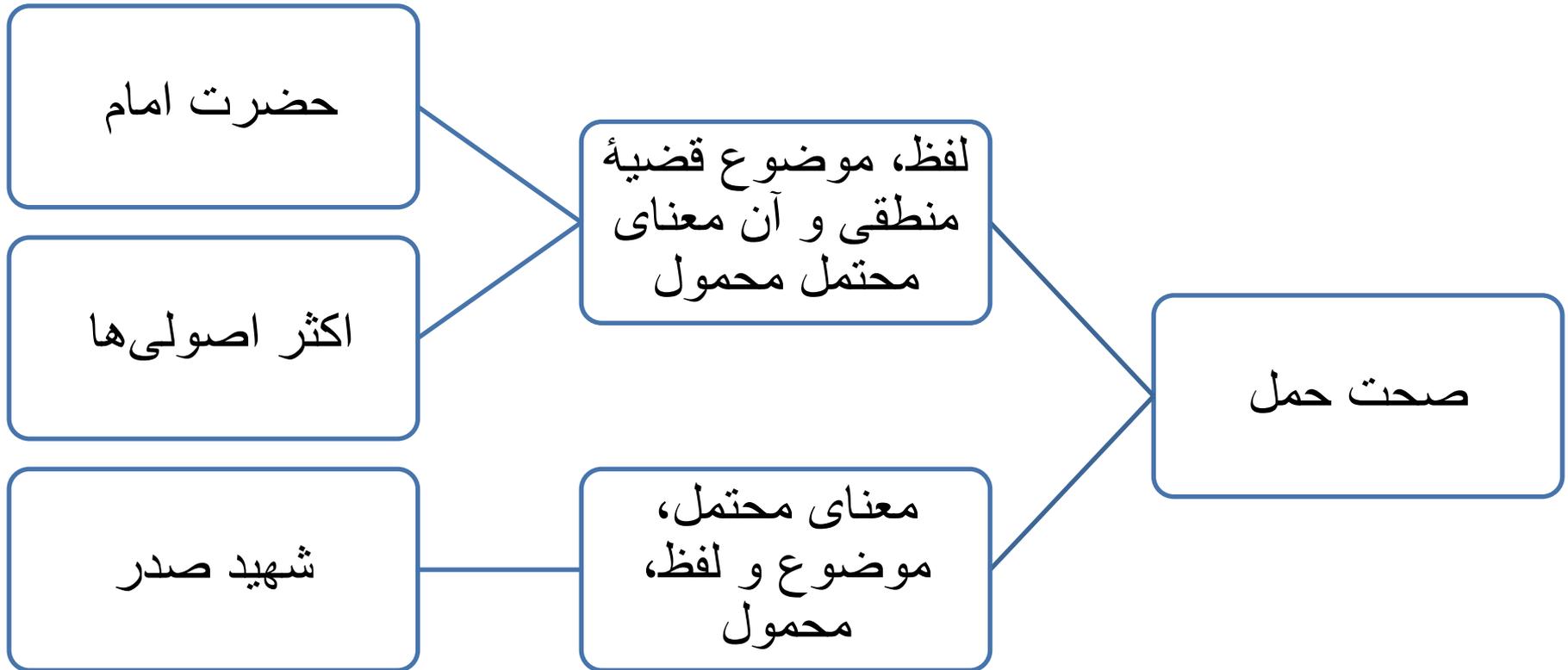
علائم تشخیص حقیقت از مجاز

- صحت حمل را به دو شکل تصویر کردند:
- یک شکل اینکه لفظی را که محل بحث است موضوع قرار بدهد و معنایی را که احتمال می‌دهد موضوع له باشد، بر آن حمل کند؛ یعنی لفظ، موضوع قضیه منطقی و آن معنای محتمل محمول قرار بگیرد.
- شکل دوم آن است که آن معنای محتمل، موضوع لفظ، محمول واقع شود.

علائم تشخیص حقیقت از مجاز

علائم تشخیص حقیقت از مجاز

علائم تشخیص حقیقت از مجاز

- این شکل دوم را شهید صدر رضوان الله علیه و اولی را حضرت امام رضوان الله علیه مطرح کرده است. (. تهذیب الأصول، ج ۱، ص ۸۰ - ۸۲).
- ظاهر تعبیر اکثر اصولی ها همان اولی است.
- در هر حال باید توجه داشت **لفظ چه موضوع باشد و چه محمول، هیچ گاه حمل در ناحیه لفظ صورت نمی گیرد؛** زیرا حمل امر معنایی (ذهنی) است.

علائم تشخیص حقیقت از مجاز

- بنابراین لفظ که یک کیف مصوت است، نمی تواند موضوع یا محمول قضیه قرار بگیرد.
- پس در هر دو شکل در واقع آن مفهومی که به صورت اجمالی در ذهن ما است و این لفظ بدان اشاره می کند، موضوع یا محمول قرار می گیرد.

علائم تشخیص حقیقت از مجاز

- گفته‌اند اگر این حمل به صورت حمل اولی صحیح بود، نشان می‌دهد که موضوع له لفظ همین معنای محتمل است و اگر به صورت حمل شایع درست بود، نشان می‌دهد که موضوع له مصداقی از مصادیق این معنای محتمل است؛

علائم تشخیص حقیقت از مجاز

- البته این در فرضی است که لفظ موضوع و آن معنای محتمل محمول باشد و اگر به صورت عکس باشد و آن معنای محتمل موضوع و لفظ محمول باشد، نشان می‌دهد که آن معنای محتمل از مصادیق موضوع له این لفظ است.

علائم تشخیص حقیقت از مجاز

- بنابراین صحت حمل فقط در حمل اولی می تواند طریقی برای کشف معنای موضوع له باشد.